

[Halvgaard.]

hundredvis af små skoler over det ganske land, og det til trods for en modvilje blandt befolkningen de fleste steder. Denne modvilje blev af de sagkyndige, og her tænker jeg på lærere, konsulenter osv., imødegået med økonomiske og pædagogiske argumenter, og befolkningen bøjede sig, og man efterkom i kommunerne kravet om skolenedlæggelser og opførelse af centralskoler i stor stil.

I dag er man kommet til den erkendelse, at miljøet i den lille skole er at foretrække til trods for de fordele, en større centralskole kan byde på. Man har pludselig fået øjnene op for betydningen af den lille skole i det lille samfund. Denne erkendelse, som også det foreliggende lovforslag underbygger, synes jeg giver anledning til alvorlige overvejelser. Disse overvejelser fører for mit vedkommende til den konklusion, at folketinget skal være meget varsomt med at vedtage skolelove, der er imod den brede befolknings ønsker. Det har man gjort, da man imod forældrenes ønske i sin tid foranledigede de små skoler nedlagt. Derfor må man nu være nået til den erkendelse, at lovgivningen må sikre forældrene den størst mulige indflydelse på vort skolevæsen. Det må være forældrene, der bestemmer i deres børns skole, i folkeskolen, og det må derfor også være forældrene, der afgør, om en skole skal nedlægges eller ej.

Som tidligere nævnt agter fremskridtspartiet til efteråret at fremsætte forslag til ny skolestyrelseslov, hvori det foreslås, at skolenævnet får det fulde juridiske og økonomiske ansvar. Hver skole skulle herefter blive en enhed, der modtog sine tilskud direkte fra staten på grundlag af elevantal, elevernes aldersfordeling og skoledistriktets størrelse og befolkningstæthed. På grundlag af disse kriterier for tilskud ville den enkelte skoles forældrekræds selv kunne vurdere, om skolen fortsat har en eksistensberettigelse. Bliver elevantallet ved en skole reduceret, så der ikke er økonomisk basis for at føre

skolen videre på grundlag af de midler, der tilflyder den fra offentlig side, ja, så må forældrekrædsen selv yde de fornødne midler, såfrmt de ønsker deres skole bevaret, og det uanset om det er en offentlig eller en privat skole.

Det er et stort problem, og fremskridtspartiet vil være meget positivt med hensyn til et sagligt udvalgsarbejde.

Raunkjær (V):

Det lovforslag, der her er til behandling, tilsigter jo at forbedre mulighederne for at bevare de mindre skoleenheder. Det sker gennem lempeligere afstemningsregler, der ikke alene giver den lokale befolkning større indflydelse med hensyn til at bevare skolen, men også en optøningsproces i forhold lærertimeforbruget. Der er jo muligheder både for holdtimer og nedsættelse af det ugentlige timetal for de små klasser, hvilket jo er forsvareligt, set i forhold til de forbedrede undervisningsmuligheder, der er for det lavere antal børn pr. klasse.

Jeg synes, det er et godt og fornuftigt lovforslag, som vi fra venstre vil støtte. Det er rimeligt, at vi i så vid udstrækning som muligt giver de mindre skoleenheder overlevelsesmuligheder. Den hårde centraliserings-tendens er ikke lykken. Befolkningen vender sig imod den, og det kan jo ikke være rimeligt, at folketing og administration tvinger en udvikling igennem, der ikke er ønsket i vide kredse i befolkningen. Vi må lægge afgørelserne ud, så man selv må bestemme, for det kan jo ske, uden at man behøver af frygte, at det vil give en uhenigtsmæssig forskelsbehandling med hensyn til undervisningsmuligheder landet over.

Man skal først og fremmest se på barnets tarv, hvordan de bedste opvækst- og undervisningsmuligheder er, og det kan her kombineres med opretholdelsen af de mindre og overskuelige skoleenheder, som langt de fleste steder, foruden at være en skole, er et midtpunkt, et samlingssted, for mange kulturelle aktiviteter og et vigtigt led i de faci-